

Analyse | kraka

25. april 2013

Så kom vækstpakken...

Af Jens Hauch

Selve vækstpakken indeholder en række forskellige initiativer, hvoraf en del er målrettet vækst på længere sigt. Der er tale om en pakke, hvor der omflyttes ca. 10 mia. kr. årligt, og hvor der i 2020 er en udbudsdrevet beskæftigelseseffekt på ca. 9.000 fuldtidspersoner (vurderet på baggrund af regeringens oprindelige udspil – VækstplanDK).

Finansieringselementerne i vækstpakken er SU-reformen og afledte effekter fra kontant-hjælpsreformen samt lavere vækst i det offentlige forbrug. Pengene bruges især til at sænke selskabsskat og elafgifter samt et løft i de offentlige investeringer. Boligjobplanen videreføres, og uden for budgettet afsættes flere midler til renovering af almene boliger.

Vækstpakken indgår som en del af regeringens 2020-plan, hvor der sigtes efter at beskæftigelsen skal øges med 150.000 personer frem mod 2020. Langt hovedparten af denne beskæftigelsesfremgang ventes at komme fra en normalisering af konjunkturerne og allerede gennemførte tiltag.

Selve vækstpakken skal således ses i sammenhæng med en lang række øvrige reformer, der er gennemført i de seneste år, f.eks. efterlønsreformen, skattereformerne i 2009 og 2012, afkortelse af dagpengeperioden, fleks- og førtidspensionsreform og budgetloven.

Samlet set har disse reformer sikret en mere robust og fremtidssikret økonomi. F.eks. er det tidligere holdbarhedsproblem i vidt omfang løst, selvom der er betydelige underskud på de offentlige finanser, og at Danmark er i EU's procedure for uforholdsmæssigt store underskud.

Tabel 1 giver et overblik over fordele og ulemper ved centrale dele af selve vækstpakken. Flere delelementer kunne med fordel have været anderledes, men set som et led i en generel reformstrategi er vækstpakken overordnet fornuftigt afstemt givet de finanspolitiske begrænsninger. Det er positivt, at der er tale om en bred aftale om reformerne. Det skaber sikkerhed om de økonomiske vilkår.

På det mere konkrete plan er det beklageligt, at ejendomsværdiskattestoppet fastholdes frem til 2020. En skattereform finansieret via højere ejendomsværdibeskatning når tiden er til det, ville kunne løse en række konkrete problemer og samtidig give et væsentligt vækst-

bidrag. Også på miljø-, klima-, energi- og transportområdet består en række uløste problemstillinger.

Tabel 1: Overblik ved fordele og ulemper ved en række centrale dele af delelementer i vækstpakken

Initiativ	Godt	Skidt
Kontanthjælpsreform	Forøget incitament til uddannelse kan på langt sigt betyde en mere produktiv arbejdsstyrke og højere beskæftigelse.	Fortsat problemer med ægtefælleafhængighed: For par hvor begge er kontanthjælpsmodtagere, er der stort set intet incitament til, at den ene tager et arbejde.
SU-reform	Stærkere incitament til at færdiggøre uddannelser. Fremmer arbejdsudbud og vækst.	Incitament til uddannelse reduceres lidt. Effekten vurderes dog at være begrænset.
Finansiering via reduceret offentligt forbrug	Der kan f.eks. være fordele hvis stramme økonomiske rammer i sig selv kan fremme effektiviseringer og produktivitet i det offentlige.	Risiko for at ønskerne til service løber fra resurserne, når krisestemning letter, og at den ret snævre forbrugsramme derfor må forøges. Det er således usikkert om finansieringen holder.
Lavere selskabsskattesats	Efter skatteministeriets skøn har lavere selskabsskat en høj selvfinansieringsgrad, hvilket peger på at det kan være hensigtsmæssigt at reducere skatten, navnlig efter at Sverige og UK er gået foran.	Danmark bidrager til europæisk skattekonkurrence på et tidspunkt hvor flere sydeuropæiske økonomier er presset. En løsning baseret på et fradrag for normalforrentning af egenkapital kan være mere effektiv.
Boligjobordning forlænges midlertidig	Kan give forøget beskæftigelse på kort sigt, hvilket kan være nyttigt i den nuværende konjunktursituation. Ordningen er midlertidig, hvilket er fornuftigt, da der ikke er tilstrækkelig viden om ordningens langsigtede arbejdsudbudseffekter.	Der er ikke gennemført en grundig evaluering af arbejdsudbudseffekterne. Det kan ikke udelukkes, at arbejdsudbudseffekterne kan være så kraftige, at ordningen bør gennemføres permanent.
Afskaffelse af sodavandsafgift	En meget lille kortsigtet positiv beskæftigelseseffekt.	Negative sundhedseffekter (og afledte fiskale eksternaliteter) betyder, at en afskaffelse næppe er hensigtsmæssig.
Afskaffelse af emballageafgift	Lidt lavere omkostninger for virksomhederne og dermed en lille kortsigtet beskæftigelseseffekt.	Forøget affaldsmængde og dermed muligvis negative miljøeffekter, der kan have en omkostning, som overstiger værdien af jobskabelsen.

Forhøjelse af totalskade-grænse for biler	En meget lille kortsigtet positiv beskæftigelseseffekt.	Meget høje samfundsøkonomiske omkostninger opgjort pr. repareret bil betyder, at totalskadegrænsen i stedet burde have været reduceret.
Midlertidig momslempelse for hoteller	Ordningen er midlertidig, men kan stimulere beskæftigelsen lidt i den nuværende lavkonjunktur, navnlig for kortuddannede.	Momsfritagelser for udvalgte sektorer er som udgangspunkt uheldig, og vil normalt medføre et samfundsøkonomisk tab.
Mere og bedre voksen og efteruddannelse	Bedre uddannelse kan forøge produktiviteten på langt sigt.	Effektevalueringer af voksen og efteruddannelserne er ikke opløftende læsning, så meget afhænger af, om pengene bruges rigtigt. En læringsindsats overfor f.eks. børnehavebørn kan give mere læring for pengene.
Bortfald af energiafgiften	Energiafgiften havde et rent fiskalt sigte. Denne type afgifter bør ikke pålægges erhvervslivet. Klimaregulering er vigtig, men energiafgiften udgør ikke en effektiv klimaregulering.	
Kørselsafgifter for lastbiler introduceres ikke	Personbiler var ikke omfattet, hvorfor kørselsafgifterne isoleret set fra erhvervet, kunne betyde forøgede omkostninger.	GPS-baserede kørselsafgifter bliver før eller siden en del af den rigtige løsning på de trafikale udfordringer. Et system for lastbiler kunne have været et værdifuldt første skridt.
Arveafgiften blev ikke reduceret for familieejede virksomheder	Forskning på danske data viser, at nedarvede familievirksomheder klarer sig dårligere ved generationsskiftet. Virksomheder med en adm. dir. uden for familien klarer sig bedre. Arveafgift bør principielt være ensartet på tværs af arveformer, bl.a. for at undgå skattearbitrage.	Sekundære effekter i form af lettere adgang til kapital kan være en fordel for nedarvede virksomheder.

Anm.: En række af tiltagene har fordelings effekter, der ikke tages stilling til her.

Kontakt

Cheføkonom
Jens Hauch
Tlf. 3140 7715

E-mail jeh@kraka.org